

GRAĐANSKA INICIJATIVA

PRIJEDLOG

O D L U K A

o

moratorijumu na dodjelu koncesija za geološka istraživanja i za eksploataciju mineralnih sirovina, ruda i drugih resursa na području planine Majevica do okončanja postupka zaštite područja u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Republike Srpske i usvajanja Dokumenta o politici dodjele koncesija u skladu sa Zakonom o koncesijama Republike Srpske

Banja Luka, decembar 2024. godine

Na osnovu čl. 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, čl. 177. st. 2. i čl. 181. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 66/20), Narodna skupština Republike Srpske na __ redovnoj sjednici održanoj __. __. 2025. godine donijela je

ODLUKU

o

moratorijumu na dodjelu koncesija za geološka istraživanja i za eksploataciju mineralnih sirovina, ruda i drugih resursa na području planine Majeveca do okončanja postupka zaštite područja u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Republike Srpske i usvajanja Dokumenta o politici dodjele koncesija u skladu sa Zakonom o koncesijama Republike Srpske

I

Stavlja se moratorijum na dodjelu koncesija za geološka istraživanja i za eksploataciju mineralnih sirovina, ruda i drugih resursa na području planine Majeveca do okončanja postupka zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 49/24) i usvajanja Dokumenta o politici dodjele koncesija u skladu sa Zakonom o koncesijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21).

II

Ova Odluka donosi se radi izvršenja Zakona o zaštiti prirode Republike Srpske, Prostornog plana Republike Srpske do 2025. godine ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 49/24), Strategije zaštite životne sredine Republike Srpske za period 2022-2032. godine i Zakona o koncesijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21).

III

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj:

Banja Luka

Datum: __. __. 2025. godine

Predsjednik
Narodne Skupštine

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV

Na osnovu članova 61-72. Zakona o referendumu i građanskoj inicijativi ("Sl. gl. RS" br. 61/24), a u vezi sa ostvarivanjem ustavnih prava iz čl. 32. Ustava Republike Srpske koji u stavu 1. kaže da građani imaju pravo da javno iznose mišljenje o radu državnih i drugih organa i organizacija, da im podnose predstavke, peticije i prijedloge i da na njih dobiju odgovor, čl. 35. koji kaže da čovjek ima pravo na zdravu životnu sredinu. Svako je, u skladu sa zakonom, dužan da u okviru svojih mogućnosti štiti i unapređuje životnu sredinu, te u vezi sa čl. 70. koji u stavu 1. propisuje nadležnosti Narodne skupštine Republike Srpske, koja odlučuje o promjeni Ustava, donosi zakone, druge propise i opšte akte, donosi plan razvoja, prostorni plan, budžet i završni račun, utvrđuje teritorijalnu organizaciju Republike, raspisuje republički referendum, raspisuje republički javni zajam i odlučuje o zaduženju Republike, raspisuje izbore za narodne poslanike i za predsjednika Republike, bira, imenuje i razrješava funkcionere, u skladu sa Ustavom i zakonom, vrši kontrolu rada Vlade i drugih organa koji su joj odgovorni, u skladu sa Ustavom i zakonom, daje amnestiju, te obavlja i druge poslove, u skladu sa Ustavom i zakonom, kao i u vezi sa čl. 76. Ustava Republike Srpske, koji kaže da pravo predlaganja zakona, drugih propisa i opštih akata imaju predsjednik Republike, Vlada, svaki narodni poslanik ili najmanje 3.000 birača, ovim putem podnosimo ovu građansku inicijativu i iniciramo da Narodna skupština Republike Srpske donese Odluku gore navedenog sadržaja, a iz razloga kako slijedi:

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Izmjenama i dopunama Prostornog plana Republike Srpske do 2025. godine ("Sl. gl. RS" br. 40/13), u popisu područja koja su predviđena za uspostavu zaštite u planskom periodu po IUNC, planina Majevice je planirana za zaštitu u kategoriji V – park prirode, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Republike Srpske. Shodno tome, Udruženje građana "Čuvari Majevice" poslalo je dana 01.03.2024. godine nadležnom ministarstvu inicijativu za proglašenje zaštićenog područja koju je Ministarstvo prostornog uređenje, građevinarstva i ekologije zaprimilo dana 04.03.2024. godine.

Ovo Ministarstvo je dana 12.03.2024. godine aktom broj 15.4-960-8/24 dostavilo inicijativu Zavodu za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa. Tom prilikom je Ministarstvo zatražilo od Zavoda izradu Studije zaštite kojom se utvrđuju vrijednosti područja koje se predlaže za zaštitu i način upravljanja područjem. Ovim je inicijativa za zaštitu ovog područja formalnopravno prihvaćena, a procedura zaštite započeta.

Prema čl. 61. st. (11) Zakona o zaštiti prirode Republike Srpske, odnosno pokretanja postupka zaštite, u periodu od uručjenja obavještenja iz stava 3. ovog člana do proglašenja područja zaštićenim, odnosno obustavljanja postupka proglašavanja, stanje prirodnog područja ne smije biti pogoršano.

Dana 25.07.2024. godine udruženje građana "Čuvari Majevice" podnijelo je Republičkom zavodu za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa Republike Srpske zahtjev za istraživanje, te je dana 13.08.2024. godine od Republičkog zavoda za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa zaprimilo Stručno mišljenje o istraživanju biodiverziteta Majevice broj 07/1.30/625-587-1/24 kojim je izraženo pozitivno mišljenje u vezi sa planiranim istraživanjima biodiverziteta na planini Majevisi i određeno da se istraživanja provode do maja 2025. godine. Istraživanja su formalno započeta dana 10.09.2024. godine. Terenske radove izvodio je dipl. analitičar zaštite životne sredine i stručni saradni-istraživač u rezervatu "Zasavica", Mihajlo Stanković, koji je izvršio multidisciplinarna istraživanja (geološka, paleontološka i biološka). Preliminarni izvještaj ovih istraživanja pokazao je da se na predmetnom području nalaze fosilni ostaci marinskih organizama koji datiraju još iz perioda Panonskog mora (prije 10 do 15 miliona godina), kao i fosili biljaka koji potiču iz nekadašnjih tropskih šuma i močvara koje su se na ovom području nalazile

prije 30 do 45 miliona godina, što su podaci koji svakako govore u prilog prijeko potrebi zaštite koja je i planirana.

Uporedo s tim, u prethodnom periodu na ovom području vršena su geološka istraživanja od strane pravnog lica "Ar Core ulaganja" d.o.o. Banja Luka. Geološka istraživanja su završena, a rok za podnošenje zahtjeva za dodjelu koncesije koji je predviđen čl. 58. st. (2) Zakona o geološkim istraživanjima Republike Srpske je istekao. Prema informacijama kojima Inicijativni odbor raspolaže, a koje je informacije dostavilo Ministarstvo energetike i rudarstva, geološka istraživanja su završena, a nosilac prava na istraživanje nije inicirao pokretanje postupka dodjele koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina. Prema informacijama koje je dostavilo ovo Ministarstvo, rok za iniciranje ovog postupka ne može se produžavati.

Međutim, ono što je jasno jeste da u Republici Srpskoj ne postoji dokument koji reguliše politiku dodjele koncesija. Prema čl. 9. Zakona o koncesijama, *"Politika dodjele koncesija, u smislu ovog zakona, obuhvata mjere i aktivnosti usmjerene na uspostavljanje i održavanje efikasnog sistema dodjele koncesija, zaštitom i održivim korišćenjem javnih dobara, prirodnih bogatstava i drugih dobara od opšteg interesa, unapređivanjem djelatnosti koje su predmet koncesija, te ostvarivanjem najpovoljnijih finansijskih i ekonomskih efekata za zadovoljavanje parametara održivog razvoja i ostvarivanje direktnih i indirektnih koristi za Republiku."*

Politika dodjele koncesija se, prema čl. 10. st. (1) uređuje i sprovodi Dokumentom o politici dodjele koncesija. Dokument priprema Komisija za koncesije, a za njegovo donošenje je, shodno odredbi čl. 10. st. (5) Zakona o koncesijama Republike Srpske, nadležna Narodna skupština Republike Srpske. Ovaj Dokument se, prema odredbi čl. 10. st. (8) obavezno usklađuje svake treće godine.

Trenutno stanje je, međutim, takvo da je posljednji Dokument o politici dodjele koncesija donesen 2006. godine, kada je i objavljen u "Službenom glasniku Republike Srpske" br. 31/06. Ovaj Dokument o politici dodjele koncesija donesen je u skladu sa tada važećim Zakonom o koncesijama, i nikada nakon toga nije usklađen, niti je donesen novi Dokument o politici dodjele koncesija. U međuvremenu je usvojen novi Zakon o koncesijama i prema njemu se osigurava se učešće javnosti u donošenju ovog Dokumenta.

S obzirom da novi Dokument nije donesen nakon propisanih godinu dana od dana usvajanja novog Zakona o koncesijama, samim tim nije osigurano niti učešće javnosti, iako je Zakonom propisana obaveza donošenja novog Dokumenta i učešća javnosti u njegovom donošenju putem javne rasprave.

Narodna skupština Republike Srpske 18 godina nije odlučivala o politici dodjele koncesija, usljed čega u Republici Srpskoj ne postoji legitimna koncesiona politika, što posljedično vodi u pravnu nesigurnost i paušalno odlučivanje o dodjeli koncesija.

Dakle, od 2006. godine do sada nije bilo usklađivanja Dokumenta o politici dodjele koncesija, niti je usvojen novi, što znači da Republika Srpska nema važeći Dokument o politici dodjele koncesija, te je, obzirom na to da je od njegovog donošenja proteklo 18 godina, kao i obzirom na to da je sada na snazi drugi Zakon o koncesijama, potrebno donijeti novi Dokument. Bitno je, međutim, naglasiti da sve i ako se u obzir uzme Dokument o politici dodjele koncesija iz 2006. godine, njime na području opštine Lopare uopšte nije predviđena mogućnost koncesija u pogledu geoloških istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, već samo i isključivo koncesija za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena, što se nalazi na strani 14. ovog Dokumenta.

Zaštita područja planine Majevice je, s druge strane, u potpunom skladu sa Strategijom zaštite životne sredine Republike Srpske za period 2022-2032. godine (u daljem tekstu: Strategija zaštite životne sredine) koja je sastavni dio Strategije zaštite životne sredine BiH. U samoj Strategiji zaštite životne sredine, u poglavlju **8.1.3. Mjere za strateški cilj 3 – biodiverzitet i zaštita prirode** kao jedna od mjera navedena je i mjera "3.5.2. Uvećanje površine zaštićenih područja u skladu sa Prostornim planom Republike Srpske i

strateškim ciljevima EU“, te je navedeno: “Kroz ovu mjeru očekuje se značajno povećanje površine zaštićenih područja.”

Ovdje je kao ciljna vrijednost navedeno: “U potpunosti realizovan Prostorni plan Republike Srpske sa aspekta površine zaštićenih područja (2025).” Podsjećamo, Izmjenama i dopunama navedenog Prostornog plana područje planine Majevica svakako je predviđeno za zaštitu.

Osim ove, kao mjera predviđeno je i “3.5.3. Uvećanje broja zaštićenih područja u skladu sa Konvencijom o zaštiti kulturnih i prirodnih dobara (World Heritage Convention)” kod koje se navodi da “Mjera podrazumijeva identifikaciju i nominovanje objekata prirodnog i mješovitog prirodno-kulturnog nasljeđa kao područja od međunarodnog interesa.”

Kao polazna vrijednost uzima se da je “Na UNESCO Listi svjetske baštine u Republici Srpskoj od 2021. prašuma „Janj“ kao dio drevnih i iskonskih bukovih šuma Karpata i drugih regiona Evrope“, a kao ciljna vrijednost navode se “Nova zaštićena područja Republike Srpske na Listi svjetske prirodne baštine (2032)”.

U skladu s tim, vrijedno je spomenuti da se na Majevici nalazi više od 20 kulturno-istorijskih spomenika u vidu stećaka koji su pod zaštitom UNESCO-a kao svjetska baština, što postupak zaštite ovog područja čini još hitnijim i potrebnijim.

S druge strane, Republika Srpska uopšte nema važeću Strategiju upravljanja mineralnim resursima, dok je u Strategiji razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine o geološkim istraživanjima i dodjeli koncesija rečeno jako malo i posve uopšteno, te konkretnih mjera i ciljeva nema.

S tim u vezi, potrebno je reći da je planina Majevica jedna od najstarijih planina u Republici Srpskoj i nekada je bila jedno od ostrva južnopanonskog arhipelaga. Ova planina obiluje rudama i mineralima, ali i bioraznolikošću u kojoj su rijetke i međunarodno značajne vrste poput tercijarne reliktna vrste božikovine, kostrike i bljušta, kao i jedna posebna vrsta orhideje koja je i inače rijetka vrsta u BiH, kao i vrste od međunarodnog značaja koje su prisutne na CITES list i Anexima raznih direktiva. Na više lokaliteta nađena je i alga hara, što prema provedenim istraživanjima ukazuje na vrlo fragilno i rijetko stanište, prioritarno za zaštitu Natura 2000 područja. Od faune je provedenim istraživanjima pronađena endemična grčka žaba, te alpska rozalija koja se nalazi u Aneksima II i IV EU Direktive o staništima i Aneksu I Konvencije o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa i nalazi se na Evropskoj crvenoj listi sapsksilnih tvrdokrilaca. Osim toga, preliminarna istraživanja pokazala su prisustvo i drugih vrsta, a potpuna procjena stanja očekuje se u konačnom izvještaju.

S obzirom na navedene rezultate preliminarnih istraživanja, zaštita ovog područja naročito je važna i zbog obaveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela ratifikacijom Konvencije Ujedinjenih nacija o biološkoj raznovrsnosti - UN Convention on Biological Diversity (UNCBD) („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ - MU broj 12/02), a u kojoj je čl. 8. st. 1. t. (a) propisana obaveza utemeljenja sistema zaštićenih područja ili područja gdje treba primijeniti posebne mjere za očuvanje biološke raznolikosti.

Na ovoj planini nalazi se i veliki broj izletišta, od kojih se izdvaja popularni turističko-rekreativni kompleks “Busija”.

Pored toga, planina Majevica posjeduje i vrijedne mineralne, ljekovite izvore, te ispunjava osnovne preduslove za banjsko-rekreativno korištenje.

Radi svega navedenog, evidentno je da je potrebno obezbijediti primjenu čl. 61. st. (11) Zakona o zaštiti prirode Republike Srpske kako stanje predmeta zaštite ne bi bilo promijenjeno, odnosno pogoršano prije okončanja postupka. Takođe je potrebno da Narodna skupština Republike Srpske donese krovni dokument za politiku dodjele koncesija, dakle potrebno je primijeniti čl. 10. Zakona o koncesijama Republike Srpske. Podršku zaštiti područja planine Majevica dali su i načelnici opština sa ove teritorije potpisivanjem zajedničke deklaracije, sa čime je opšta javnost dobro upoznata. Radi toga

U skladu s tim, kao lica koja zajedno s nadležnim Ministarstvom smatraju da je zaštita područja planine Majevice, čiji je postupak zaštite već pokrenut, u javnom interesu, te želeći da se stanje zatečeno u vrijeme kada je postupak zaštite pokrenut ne pogorša, a smatrajući da je prije dodjele koncesija potrebno utvrditi politiku dodjele koncesija, podnosimo ovu građansku inicijativu radi donošenja Odluke Narodne skupštine kao izvršnog propisa, koja bi bila donesena radi izvršenja Zakona o zaštiti prirode Republike Srpske, te Zakona o koncesijama Republike Srpske.

Na osnovu čl. 62. stav (1) Zakona o referendumu i građanskoj inicijativi Republike Srpske ("Sl. glasnik RS," br. 61/24):

“(1) Ako se građanskom inicijativom traži promjena Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata iz nadležnosti Narodne skupštine, lista potpisnika inicijative mora da sadrži najmanje 3.000 potpisa građana.”

Takođe, u skladu sa Zakonom o referendumu i građanskoj inicijativi Republike, gore navedeni broj, kako je i propisano **čl. 5. st. (1) i (2)**:

“(1) Referendum i **građanska inicijativa** su oblici neposrednog i slobodnog izjašnjavanja građana.

(2) Niko **ne može** pozvati građanina na odgovornost zbog izjašnjavanja na referendumu, odnosno zbog učestvovanja u građanskoj inicijativi u skladu s ovim zakonom;”

dok u **čl. 7. u st. (2)** stoji:

“(2) U građanskoj inicijativi građani učestvuju **potpisivanjem odgovarajućeg prijedloga**;”.

Prema **čl. 63. stav (1)**: “(1) Prijedlog za promjenu ili donošenje odgovarajućeg akta, odnosno drugi prijedlog obuhvaćen građanskom inicijativom, mora biti sačinjen tako da se iz njega jasno vide pravci promjena, odnosno rješenja o kojima nadležni organ treba da se izjasni.”

III OBRAZLOŽENJA POJEDINIH RJEŠENJA

Tačka I Odluke regulisala bi stavljanje moratorijuma na dodjelu koncesija za geološka istraživanja i za eksploataciju do sada pronađenih mineralnih sirovina, ruda i drugih resursa, prije svega do okončanja postupka zaštite predmetnog područja, i to u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Republike Srpske. Naime, ovim bi se omogućilo izvršenje navedenog zakona, budući da je postupak zaštite u toku, a da su u toku i istraživanja radi zaštite, pa bi stoga svako dalje davanje koncesije za geološka istraživanja i/ili eksploataciju navedenih resursa bilo u suprotnosti sa ovim zakonom. Tačkom I moratorijum takođe važi i do usvajanja novog Dokumenta o politici dodjele koncesija koji je Dokument predviđen važećim Zakonom o koncesijama Republike Srpske, a koji nije ažuriran od 2006. godine, čime se krši navedeni zakon, pa je stoga potrebno obezbijediti njegovu dosljednu primjenu.

Na ovaj način u potpunosti se omogućava izvršenje navedenih zakona, što je regulisano tačkom II Odluke. U skladu s tim, ova Odluka bi stupila na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srpske”, što je regulisano tačkom III Odluke, a sve u skladu sa Poslovnikom Narodne skupštine Republike Srpske.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

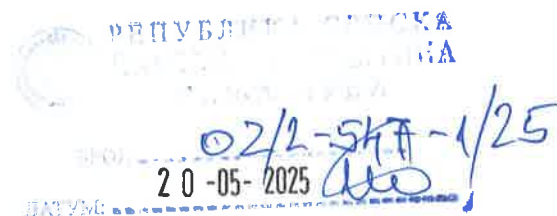
Za provođenje ove odluke nisu potrebna finansijska sredstva.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРИЈЕДЛОГА ОДЛУКЕ О МОРАТОРИЈУМУ НА ДОДЈЕЛУ КОНЦЕСИЈА ЗА ГЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА И ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА, РУДА И ДРУГИХ РЕСУРСА НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНИНЕ МАЈЕВИЦА ДО ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА ЗАШТИТЕ ПОДРУЧЈА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И УСВАЈАЊА ДОКУМЕНТА О ПОЛИТИЦИ ДОДЈЕЛЕ КОНЦЕСИЈА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О КОНЦЕСИЈАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕУ И ПРАКСОМ И СТАНДАРДИМА САВЈЕТА ЕВРОПЕ

1. Обрађивач, односно предлагач нацрта/приједлога прописа	
Републички орган управе/ други овлаштени предлагач	Иницијативни одбор за грађанску иницијативу
Ресор/Одјељење/Одсјек	-
Одговорно лице	-
Контакт особа	Снежана Јагодић-Вујић, и-мејл адреса: ekoput@gmail.com, број телефона: 065/332-896
1а. Правно лице са јавним овлаштењем за припрему и спровођење прописа	
Назив правног лица	-
Одговорно лице	-
Контакт особа	-
2. Назив нацрта/приједлога прописа	Приједлог одлуке о мораторијуму на додјелу концесија за геолошка истраживања и за експлоатацију минералних сировина, руда и других ресурса на подручју планине Мајевица до окончања поступка заштите подручја у складу са Законом о заштити природе Републике Српске и усвајања Документа о политици додјеле концесија у складу са Законом о концесијама Републике Српске Eng. <i>Proposal of the Decision on a Moratorium on the Awarding of Concessions for Geological Research and the Exploitation of Mineral Raw Materials, Ores, and Other Resources in the Area of Mount Majevisa until the Completion of the Area Protection Procedure in accordance with the Law on Nature Protection of the Republic of Srpska and the Adoption of the Concession Award Policy Document in accordance with the Concessions Law of the Republic of Srpska</i>
3. Одредба Споразума о стабилизацији и придруживању	/
4. Степен усклађености нацрта/приједлога прописа са <i>EU acquis</i>	Непримјењиво
4.1.	Примарни извори права ЕУ Повеља Европске уније о основним правима, Глава IV – Солидарност, члан 37 – Заштита животне средине Eng. <i>Charter of Fundamental Rights of the European Union,</i>

		<i>Title IV- Solidarity, Article 37 – Environmental protection</i>
4.2.	Секундарни извори права ЕУ	/
	Разлози за дјелимичну усклађеност или неусклађеност	Пису установљени обавезујући секундарни извори права релевантни за предмет уређивања Одлуке. Међутим, иста индиректно доприноси транспонувању члана 4. (Обнова копнених, приобалних и слатководних екосистема) и члана 12. (Обнова шумских екосистема) Регулative (ЕУ) 2024/1991 Европског парламента и Савјета од 24. јуна 2024. године о обнављању природе и измјени Регулative (ЕУ) 2022/869, као и одредаба Директиве 92/43/ЕЕЗ Савјета Европске уније од 21. маја 1992. године о заштити природних станишта и дивљих биљних и животињских врста.
4.3.	Остали извори права ЕУ	Резолуција Европског парламента од 9. јуна 2021. године о Стратегији ЕУ за биоразноликост до 2030: Враћање природе у наше животе (2020/2273(INI)), т. 1, 2, 15, 16, 38, 93, 188, 193, 194, и 195 Енг. <i>European Parliament resolution of 9 June 2021 on the EU Biodiversity Strategy for 2030: Bringing nature back into our lives (2020/2273(INI))</i> , p. 1, 2, 15, 16, 38, 93, 188, 193, 194, и 195 CELEX: 52021IP0277
5. Пракса и стандарди Савјета Европе		Конвенција за заштиту људских права и основних слобода, Дио I – Права и слободе, члан 10. Слобода изражавања Енг. <i>Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, Section I – Rights and Freedoms, Article 10 – Freedom of expression</i>
6. Остали међународни извори права		Конвенција о приступу информацијама, учешћу јавности у одлучивању и приступу правди у питањима животне средине (Аархуска конвенција), Економска комисија Уједињених нација за Европу, 1998. година - члан 7. (учешће јавности везано за планове, програме и политике који се односе на околиш) и члан 8. (учешће јавности током припреме извршних уредби и/или опће примјењивих правно обавезујућих нормативних инструмената) Енг. <i>Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (Aarhus Convention), UNECE, 1998 - Article 7 (Public Participation Concerning Plans, Programmes and Policies Relating to the Environment) and Article 8 (Public Participation During the Preparation of Executive Regulations and/or Generally Applicable Legally Binding Normative Instruments)</i> Међународни пакт о грађанским и политичким правима, члан 1. став (2) и члан 47. Енг. <i>International Covenant on Civil and Political Rights, Article 1(2) and Article 47</i> Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, члан 1. став (2), члан 11. став (2) тачка а) и члан 25. Енг. <i>International Covenant on Economic, Social and Cultural</i>

	<p><i>Rights, Article 1(2), Article 11(2)a and Article 25</i></p> <p>Резолуција УН-а о препознавању људског права на чисту, здраву и одрживу животну средину од 28. јула 2022. године</p> <p>Енг. <i>UN Resolution on the recognition of the human right to a clean, healthy and sustainable environment, 28th July 2022</i></p>
7. Да ли је обезбијеђен превод правних извора на језике у службеној употреби у Републици Српској	Да
8. Да ли је нацрт/приједлог прописа преведен на један од службених језика Европске уније	Не
9. Учешће домаћих и иностраних консултаната/експерата и њихово мишљење	/
<p>ГРАЂАНСКА ИНИЦИЈАТИВА – Иницијативни одбор</p> <p>Снежана Јагодић-Вујић <i>Снежана Јагодић-Вујић</i></p> <p>Жељко Керовић <i>Жељко Керовић</i></p> <p>Наташа Митровић <i>Наташа Митровић</i></p> <p>Андријана Пекић <i>Андријана Пекић</i></p> <p>МП</p> <p>Број: _____</p> <p>Датум: <u>25.03.2025</u></p>	<p>МИНИСТАРСТВО ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ</p> <p><i>Златан Клокић</i> Златан Клокић</p> <p> МП</p> <p>Број: <u>A-05-02-524/25</u></p> <p>Датум: <u>2.4.2025.</u></p>

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ

Трг Републике 1, Бања Лука, тел: 051/339-277, факс: 051/339-641, Е-mail: generalnisekretar@vladars.rs

Број: 04.2-011-59-1/25
Датум: 19.5.2025. године

НАРОДНА СКУПШТИНА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Н/Р ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА

ПРЕДМЕТ: Мишљење.-

ВЕЗА: Ваш акт, број 02/2-547/25, од 28.3.2025. године

Влада Републике Српске је на 116. сједници, одржаној 30.4.2025. године, разматрала и утврдила акт који Вам у прилогу достављамо, и то:

- Мишљење на Приједлог одлуке о мораторијуму на додјелу концесија за геолошка истраживања и експлоатацију минералних сировина, руда и других ресурса на подручју планине Мајевице до окончања поступка заштите подручја у складу са Законом о заштити природе Републике Српске и усвајања Документа и политици додјела концесија у складу са Законом о концесијама Републике Српске – грађанска иницијатива, број: 04/1-012-2-1499/25

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР ВЛАДЕ
Далибор Панић

РЕПУБЛИКА СРПСКА ВЛАДА

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Приједлог одлуке о мораторијуму на додјелу концесија за геолошка истраживања и експлоатацију минералних сировина, руда и других ресурса на подручју планине Мајевице до окончања поступка заштите подручја у складу са Законом о заштити природе Републике Српске и усвајања Документа и политици додјела концесија у складу са Законом о концесијама Републике Српске – грађанска иницијатива

На основу члана 15. став 1. тачка д) Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) и члана 78. Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 123/18), а у вези са чланом 189. став 3. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 31/11 и 34/17), Влада Републике Српске, на 116. сједници, одржаној 30.4.2025. године, **даје сљедеће**

МИШЉЕЊЕ

Уставни основ за доношење ове одлуке садржан је у члану 70. став 1. тачка 2. Устава, према којем Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте. Такође, основ за доношење ове одлуке садржан је и у члану 177. став 2. и члану 181. Пословника Народне скупштине Републике Српске, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте, план развоја, просторни план, буџет, декларације, резолуције, препоруке, одлуке и закључке, те у којим случајевима Народна скупштина доноси одлуке.

Иницијативу за доношење ове одлуке поднио је, у складу са чланом 185. Пословника Народне скупштине, Иницијативни одбор за остваривање грађанске иницијативе.

Приједлог одлуке потребно је ускладити и са чланом 188. став 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске.

Након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба приједлога Одлуке нису установљени обавезујући секундарни извори права ЕУ релевантни за предмет регулисања достављене одлуке. Због тога у Изјави о усклађености стоји оцјена „Непримјењиво“.

Наведеном иницијативом се предлаже доношење Одлуке о мораторијуму на додјелу концесија на подручју планине Мајевица, уз образложење да је Удружење грађана „Чувари Мајевице“, дана 04.03.2024. године, Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију поднијело иницијативу за проглашење планине Мајевице за заштићено подручје. Подносиоци иницијативе сматрају да се у периоду од уручења обавјештења до завршетка поступка проглашавања заштићеног подручја стање природног подручја не смије бити

нарушено. Због тога се позивају на околност да су на наведеном подручју у претходном периоду вршена геолошка истраживања од стране правног лица „Ar Core улагања“ д.о.о. Бања Лука, те да сматрају да након завршеног истраживања ово правно лице није покренуло поступак за додјелу концесије, као и да се било каква даља истраживања или експлоатација не могу одобрити док се не оконча поступак за проглашавање заштићеног подручја.

Сходно члану 61. став 3. Закона о заштити природе, надлежно министарство је предметну иницијативу доставило Републичком заводу за заштиту културно-историјског и природног наслеђа ради израде Студије заштите, којом се утврђују вриједности подручја, које се предлаже за заштиту и начин управљања подручјем, о чему је обавијештен и подносилац предметне иницијативе. У одговору Завода, од 16.5.2024. године, наведено је да је стручни тим Завода извршио обилазак подручја планине Мајевица, Општина Лопаре и утврдио да се ради о простору које припада шумско-привредном подручју „Мајевичко“ и којим се интензивно газдује како од стране надлежног шумског газдинства, у дијелу шума и шумског земљишта, тако и од стране локалног становништва на приватним посједима, уз присутну деградацију подручја. Потврдио је да је предметна Иницијатива оправдана према документу Измјене и допуне Просторног плана Републике Српске до 2025. године, којим је планина Мајевица предвиђена за заштиту, али да је истим документом ово подручје планирано и за експлоатацију рудних сировина. Надаље, наведено је да је за потребе проглашења подручја заштићеним потребно провести мултидисциплинарна истраживања подручја којим би се утврдиле вриједности подручја, а која би била основ за израду Студије заштите, али да Завод Планом рада за 2023-2025. није у могућности преузети обавезу спровођења потребних истраживања.

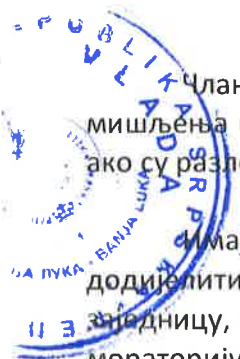
Поред тога, у вези са наведеним Приједлогом треба истаћи да је чланом 12. став 1. Закона о геолошким истраживањима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 64/22 и 63/24) прописано да се детаљна геолошка истраживања у заштићеним подручјима природе, подручјима под претходном заштитом, подручјима која су планирана за заштиту у цјелинама од културно историјског, градитељског и археолошког значаја могу одобрити само под условима које прописују закони којима се уређује заштита природе, заштита културних добара, заштита националних паркова, као и актом о проглашењу подручја заштићеним.

Чланом 6. тачка п) Закона о концесијама прописано је да предмети концесија могу бити: обављање дјелатности у заштићеним подручјима као заштићеним природним добрима, те право на изградњу и коришћење објеката потребних за обављање тих дјелатности у складу са посебним прописима.

Чланом 12. став 4. важећег Закона о концесијама прописано је да прије предлагања одлуке о покретању поступка додјеле концесије надлежни органи врше консултације и прибављају мишљења органа, јавних предузећа и других институција у чијој надлежности је издавање одобрења, дозвола и сагласности потребних за реализацију предмета концесије, а за концесије за чију додјелу је надлежна Влада и мишљење јединице локалне самоуправе на чијој територији ће се обављати концесиона дјелатност.

Ова одредба се примјењује и код спровођења поступка додјеле концесије по иницијативи заинтересованог лица.

Горе цитиране одредбе јасно указују да се прије покретања поступка додјеле концесије прибављају мишљења Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију, које издаје локацијске услове и еколошку дозволу, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде које издаје водопривредне акте, Републичког завода за заштиту културно историјског и природног наслеђа, јединице локалне самоуправе на чијој се територији налази простор на ком се додјељује концесија и Правобранилаштва Републике Српске.

Чланом 12. став 7. Закона о концесијама прописано је да ако је једно или више мишљења негативно, надлежни орган не предлаже покретање поступка додјеле концесије, ако су разлози за негативно мишљење неотклоњиви.

Имајући у виду напријед наведено, јасно се може закључити да се концесија не може додијелити без мишљења надлежних органа који су горе наведени, укључујући и локалну заједницу, због чега сматрамо да је беспредметна расправа о доношењу Одлуке о мораторијуму на додјелу концесија за геолошка истраживања и за експлоатацију минералних сировина. Стога предлажемо да се наведени приједлог одбије, односно да у овом тренутку нису испуњени услови да се о истом води скупштинска расправа.

Број: 04/1-012-2-1499 /25

Датум: 30.4.2025. године

